

Bemærkninger til forslaget

Voldtægt:

De senere års debat har vist, at holdningen til overgreb mod kvinder og børn er ændret. Ved at få myterne frem i lyset har en god del dobbeltmoral og hykleri kunnet aflives.

Tilbage står dog en del, som for eksempel overskriften til straffelovens kapitel 24: »Forbrydelser mod kønsædeligheden«. Som nævnt i bilag 1, første afsnit (Den historiske opfattelse af voldtægt) har voldtægt altid været opfattet som en forbrydelse mod samfundet, forstæet på den måde, at det var en krænkelse af mænds ejendom. Det har aldrig været opfattet som en forbrydelse mod kvinden, en fornægtelse af hendes integritet og soleklare ret til at bestemme over sin egen krop; derfor er begrebet kønsædeligheden dels behæftet med moralske fordomme, dels ude af trit med teksten i kapitel 24 og i øvrigt også med den nyere holdning til voldtægt. Voldtægt er en forbrydelse mod kønsfriheden (ad 1), idet det er en forbrydelse, der hæmmer kvinders bevægelsesfrihed og indpoder en frygt i alle kvinder i en endog meget tidlig alder.

Rettes behandling af voldtægtssager:

Hvor der tidligere var grund til klage over politiets behandling af voldtægtsofre, er der i dag hårdt brug for ændringer i retspraksis. Når politikere stadig siger, at nu skal der ændres på politiets praksis, så er det i nogen grad at rette smed for bager. Stort set bliver voldtægtsofre behandlet rimeligt hos politiet; dog kunne man ønske, at politiet var mere opmærksom på at belyse, at offeret har ret til advokatbistand, og i hvert fald tilrådede, at offeret ikke underskrev rapporten, før hun havde gennemgået den med sin advokat.

Derimod lader retspraksis meget tilbage at ønske med hensyn til at tage hensyn til offerets stilling.

Vi har i den senere tid set eksempler på, at kvinder ikke vil anmelde voldtægt, fordi de ved, at de ikke kan klare at skulle gennemgå en retssag, og det endda på trods af så klare beviser, at politiet kraftigt opfordrer dem til at kræve tiltale rejst. For det første kan offeret ikke være sikker på, at

hun ikke i retssalen skal konfronteres med gerningsmanden endnu en gang. For det andet kræver forsvarsadvokaten altid, at tiltalte skal blive i retssalen under offerets vidneforklaring.

Det er fuldstændig op til den enkelte dommer, om han vil efterkomme offerets advokats ønske om, at tiltalte føres ud under hendes vidneforklaring (ad 2). Erfaringer fra krisecentre viser, at dette er en af de ting, der bagefter står som et mareridt for de kvinder, der gennemfører en retssag.

Men den største belastning for offeret er at skulle forklare til mindste detalje om sit tidligere seksualliv for åbne døre (ad 3). Vort seksualliv er så privat og dobbeltmoralen omkring kvinders seksualliv så undertrykkende, at vi ofte ikke engang kan tale med vore nærmeste om det; så kan enhver vel forstå, hvor pinagtigt det må være at skulle afhøres om det i en retssal, hvor der sidder vildt fremmede mennesker og lytter, ikke kun til hendes seksuelle vaner i hele hendes fortid, men også til en detaljeret udredning af den krænkelse, en voldtægt er.

Avisernes behandling af voldtægtssager:

Pressens rolle i voldtægtssager er ofte en ny krænkelse af offeret (ad 4). Uanset der er nedlagt navneforbud, så er pressens beskrivelse af voldtægtsretssager så detaljeret og sensationspræget, at det vil være rimeligt at kræve referatforbud af tiltaltes forklaring og af offerets vidneforklaring. Det er i referater fra denne del af retssagen, at beskyldninger om offerets egen skyld i krænkelsen i aviserne udpensles til pornoagtige artikler. Og her skal man tænke på, at gerningsmanden har lov til at lyve, og at han ikke har pligt til at udtale sig, hvis han ikke selv ønsker det, hvorimod kvinden som vidne har pligt til at udtale sig og pligt til at tale sandhed og kan straffes for at nægte at svare på spørgsmål eller lyve. Hun kan altså ikke undslå sig, når der stilles nærgående spørgsmål om hendes person og seksualitet, og disse svar kan så læses i aviserne dagen efter. Det må være nok at aviserne refererer advokaternes indlæg i retssager